

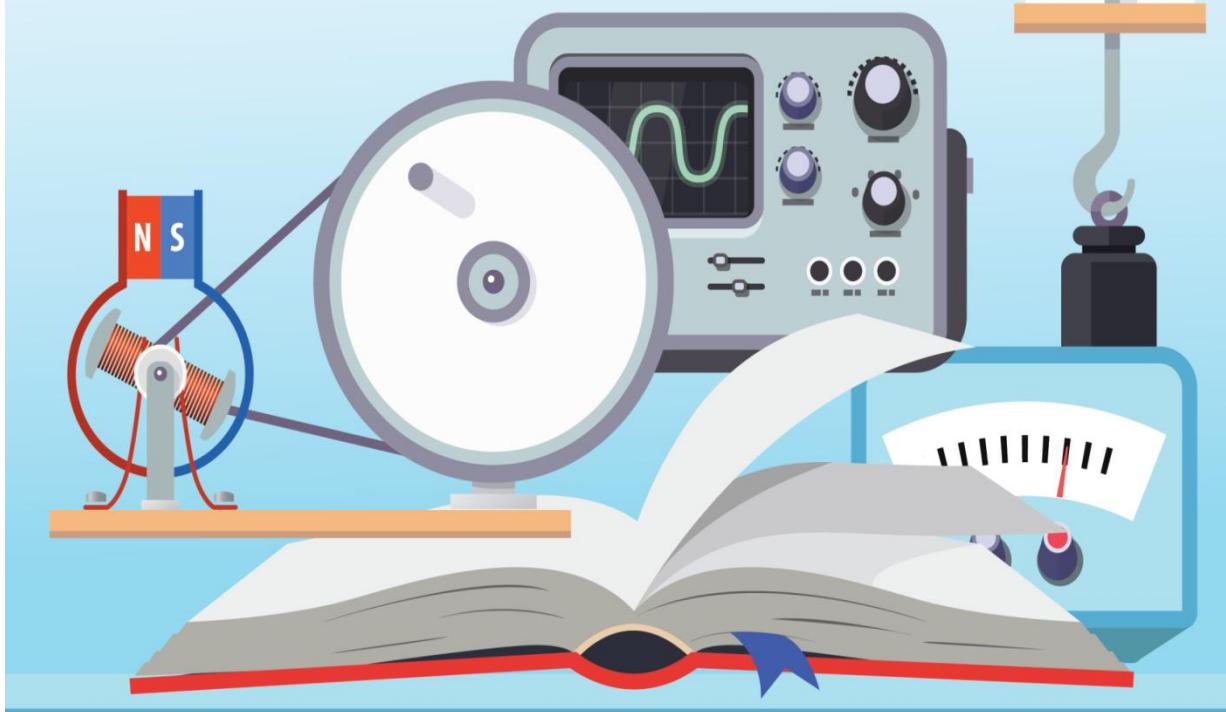
විෂයය - විද්‍යාව

ගේනිය - 8

නිපුණතාව - 01

නිපුණතා මට්ටම -1.7

ඡාචම -11 ගාකචල ප්‍රධාන ජෛව කියාවලි

ගාකවල ප්‍රධාන මෙෂව ක්‍රියාවලි

1. ප්‍රහාස්‍යීලේෂණය
2. පරිවහනය
3. උත්ස්වේදනය
4. බිජ්‍යුදය

1. ප්‍රහාස්‍යීලේෂණය

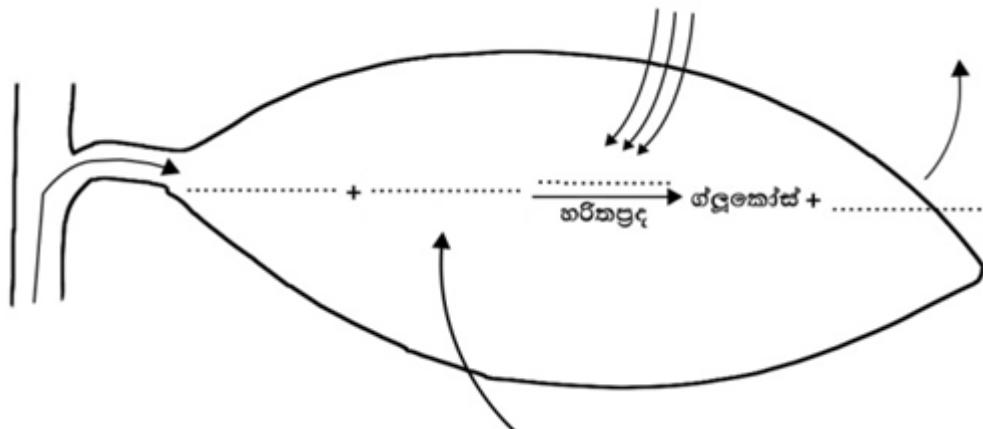
ප්‍රහාස්‍යීලේෂණය යනු

.....

.....

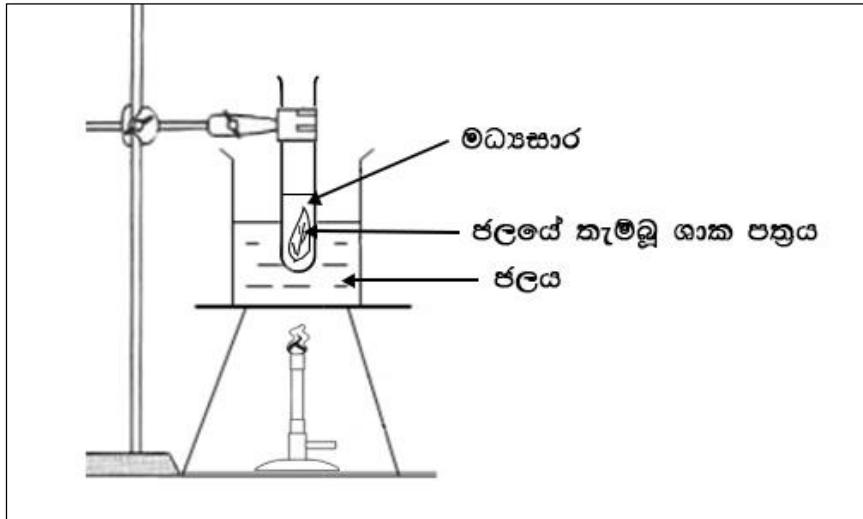
.....

ප්‍රහාස්‍යීලේෂණයට අවශ්‍ය සාධක ඇසුරෙන් පහත ව්‍යන සමිකරණය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රහාසංස්ලේෂණයේ එල පරික්ෂා කිරීම

පහත රුපයේ දැක්වෙන්නේ ප්‍රහාසංස්ලේෂණයේ එල පරික්ෂා කිරීමට සිදුකළ පරික්ෂණයක එක් පියවරකි.

ඉහත රුපයේ දැක්වෙන පියවරට පෙර, කළ යුතු පියවර ලියන්න.

.....

.....

.....

මෙම ගාක පත්‍රයට අයවින් දාවණය දැමු විට දැකිය හැකි වරණ විපර්යාසය ලියන්න.

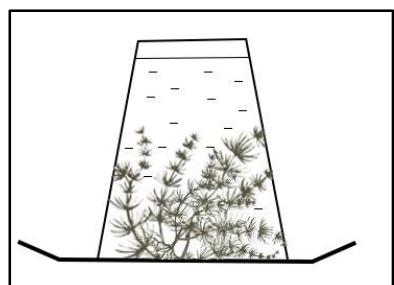
.....

.....

එම වරණ විපර්යාසය ඇසුරින් එළඹිය හැකි නිගමනය කුමක් ද?

.....

- ❖ විදුරුවකට හයිඩ්ලේලා හෝ වැලිස්නේරියා වැනි ජලජ පැලැටි කිහිපයක් දමන්න. විදුරුවට ජලය පුරවා පිරිසේකින් වසන්න. විදුරුව යටිකරු කොට හිරු එළිය හොඳින් ලැබෙන ස්ථානයක තබා නිරික්ෂණය කරන්න.

- 1) ඔබට ලැබෙන නිරික්ෂණ මොනවා ද?
- .....

2) මෙහි දී පිටවන වායුව කුමක් විය හැකි ද? (පෙළ පොත ඇසුරින් තහවුරු කර ගන්න.)

.....

❖ ප්‍රභාස්‍යලේඛනයේ ගෝලිය වැදගත්කම දැක්වෙන පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කරන්න.

2. පරිච්ඡා

ඁාක තුළ සිදුවන තෙළව ක්‍රියාවලි සඳහා අවශ්‍ය අමුදුවා හා එම ක්‍රියාවලි දී තිබූවෙන එල අදාළ ස්ථානවලට ගමන් කිරීම දුවා පරිච්ඡා කරන්න.

පරිච්ඡා ක්‍රම (යන්ත්‍රණ)

I. .....

II. .....

III. .....

විසරණය

විද්‍යුත්වකට ජලය පුරවා එයට කොන්චිස් කැටයක් දමන්න. දමුපැහැය ව්‍යාප්තවන ආකාරය නිරීක්ෂණය කරන්න.

1) ඔබේ නිරීක්ෂණ සටහන් කරන්න.

.....
.....

2) එම නිරීක්ෂණයට හේතු වූ පරිච්ඡා ක්‍රමය කුමක් ද?

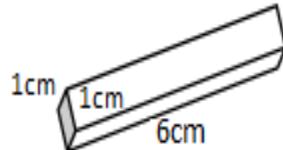
.....
.....

3) ඉහත පරිච්ඡා සිදුවූ ආකාරය අංශු සාන්දුණ වෙනස ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....

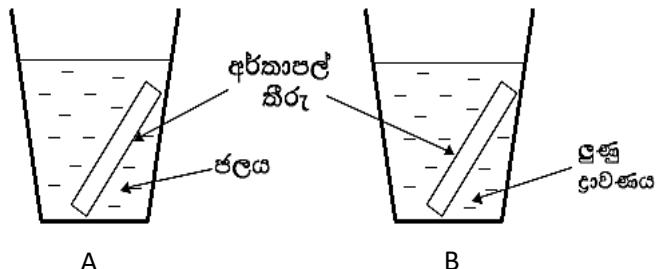
ආපුතිය

අර්තාපල් අලයක් ගෙන රුපයේ පෙනෙන පරිදි සමාන අල කැබලී දෙකක් කපා ගන්න.

විදුරු දෙකක් ගෙන විදුරුවෙන් $\frac{2}{3}$ ක් පමණ ජලය පුරවන්න. එක් විදුරුවකට ලුණු තේ හැඳි 4ක් දමා හොඳින් දිය කරන්න.

අර්තාපල් කැබලී, විදුරු දෙකකට දමා මිනිත්තු 20 කට පමණ පසුව ඉවතට ගෙන ඒවායේ දිග මැන ගන්න.

1) අල කැබලිවල දිග ලියන්න.

A හි දිග.....

B හි දිග.....

A හි දිග වැඩි වීමට හේතුව එහි සෙල තුළට ජලය ඇතුළුවේ එහි සෙල විශාල වීමයි. B හි දිග අප්‍රි වීමට හේතුව එහි සෙල වලින් ජලය ඉවත් වී එහි සෙල හැකිලීමයි.

2) ඉහත සිදු වූ ජල පරිවහන ක්‍රමය කුමක් ද?

.....
.....

3) පෙළ පොතේ 52 පිටුවෙහි පැවරුම 11. 2 කරන්න.

3. උත්ස්වේදනය

- ගෙවත්තෙහි ඇති ගාකයක අන්තක් තෝරාගෙන විනිවිද පෙනෙන පොලිතීන් බැඟයකින් ආවරණ කර ගැට ගසන්න.
- පැයකට පමණ පසු ව පොලිතීන් බැඟයේ ඇතුළු පැත්ත නිරික්ෂණය කරන්න.

1) ඔබේ නිරික්ෂණය කුමක් ද?

.....
.....

2) ඔබේ නිරික්ෂණයට හේතු වූ ගාක වායව කොටස් වලින් ජලය වාෂ්ප ආකාරයෙන් පිට වීමයි, එම ත්‍රියාවලිය කුමක් ද?

.....
.....

එම ත්‍රියාවලියෙන් ගාක වලට ඇති වැදගත්කම මොනවා ද?

i. .....

ii. .....

iii. .....

.....

පහත වගුවේ ඇති ගාකවල උත්ස්වේදනය අවම කිරීමට දක්වන අනුවර්තනය බැහින් ලියන්න.

ගාකය	උත්ස්වේදනය අවම කරන අනුවර්තන
කෝමාරිකා	.....
පතොක්	.....
කනේරු	.....
රබර	.....
අරලිය	.....
නවහන්දි	.....

4. බිජුදිය

ගෙවන්නේහි ඇති තෘණ ගාක සහිත ස්ථානයක පසට නොදින් ජලය සපයන්න. පසුදා උදෑසන 7.00 පමණ තෘණ පතු අගයන් නිරික්ෂණය කරන්න.

- 1) ඔබට දැකිය හැකි නිරික්ෂණය කුමක් ද?

.....
.....

- 2) මෙම නිරික්ෂණයට අදාළ ක්‍රියාව කුමක් ද?

.....
.....

අත්ස්වේදනය හා ඉහත ක්‍රියාවලිය අතර වෙනස්කම මොනවා ද?

.....
.....
.....